

بسم الله الرحمن الرحيم

امريکا؛ د خښتو داش که د سلاتې قاب

خبر

د جورج فلويډ د وژلو په اړه غبرگونونه

تبصره:

خه نوې خبره نه ده کله چې وايو امريکا او د هغه شاته پانگوال سيکولر لوېديځ دولتونه په خپلو ټولنو کې د نيژادپالنې د ستونزو په حل کې پاتې راغلي دي. دغه ستونزه د پانگوالۍ نظام، فلسفې او اساسي فکرونو طبيعي لاسته راوړنه ده، چې نړۍ يې د ظلم اغېزې شېبه په شېبه گوري.

مشهور امريکايي ليکونکی ساموئيل هانتينگتون، په خپل کتاب (مورځوک يو؟) گڼې طرحې او ډول ډول کلتوري برنامې ليکلې او تشبیه کړې دي. دی وايي: «د رومي بانجان سوپ او جوش شوی دیگ له يو حقيقي امريکايي سره ورته نه دی، ځکه د امريکا موزاييک، سلات، يا حتا داسې سلات دی چې اجزاوې يې گډوډې شوې او په زور سره حرکت نه کوي.» دا اوسنی واقعيت دی چې شواهد يې خورا ډېر دي.

بشریت په بېوزلۍ کې ژوند کوي او هرې خوا ته چې گوري د خلاصون لاره نه شي موندلای او کومه عملي نمونه هم نه پيدا کېږي، چې د انساني با کرامته ژوند طريقه پکې وي. د اسلامي دولت او د هغه له تمدن پرته دا نښه نه شي پيدا کولی.

دلته د اسلامي ژوند يوې برخې ته لنډه کتنه کوو، چې خلکو خو پيړۍ د خلافت تر سيوري لاندې له هغه سره ژوند کړی دی. په اسلامي تاريخ کې ثابته شوې چې اسلامي فتوحات په ډېرو ښارونو او خلکو کې شوي و. عراق فتح شو او هلته نصاري، مزدک، زردشت، فارس او عربو ژوند کاوه.

فارس فتح شو او هلته غیر له عربو، لږ یهود او رومیان هم اوسېدل او دین یې د فارس ایین و. شام فتح شو، مذهب او فرهنگ یې رومي او دین یې نصراني و او هلته سوریانو، ارمنیانو، یهودانو او ځینو عربو ژوند کاوه.

مصر فتح شو او هلته مصریان، ځینې یهود او رومیان اوسېدل. د افریقا شمال فتح شو او هلته بربریان اوسېدل او د رومیانو په لاس کې و.

خوارزم، سمرقند او اندلس فتح شو او دغو سیمو ډول ډول قومونه، ژبې، دینونه، عادات، قوانین او مختلف فرهنگونه لرل. په همدې دلیل یې یوځای کېدل د واحد امت په توګه چې دین، ژبه، فرهنگ او قوانین یو شي، ډېر گران کار و. په دې چاره کې کامیابي غیر عادي گڼل کېږي، چې پرته له اسلام څخه لاسته ته نه راځي او له اسلامي دولت پرته نه شي ترسره کېدای.

له شک پرته ټول خلک وروسته له دې چې د اسلامي بیرغ تر سیوري لاندې راغلل، اسلامي دولت پرې حاکم او اسلام یې ومانه؛ واحد امت شو؛ چې هماغه اسلامي امت دی او دا د اسلام د حاکمیت اثر دی، چې دوی اسلامي عقېدې ته غاړه کېښوده.

د دغو کسانو د یو ځای کولو لپاره ډېر څه وو. له دې ډلې اسلامي احکام وو چې فیصله یې کوله، تر څو محکومو کسانو ته په انساني سترګه وکتل شي، نه په نژادي، قومي او مذهبي. په همدې توګه احکام په ټولو یو شان پرته له دې چې مسلمان دي، که غیر مسلمان، پلي کېدل. الله سبحانه و تعالی فرمایي:

﴿وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ﴾

[مايده: ۸]

ژباړه: قومي دښمني تاسو باید اړ نه کړي چې راکړه ورکړه ونه کړئ. راکړه ورکړه وکړئ، (په ځانګړي ډول له دښمنانو سره) را کړه ورکړه تقوا ته نېږدې او د الله سبحانه و تعالی له قهر څخه د خلاصون غوره لاره ده. له الله سبحانه و تعالی وډار شئ، ځکه چې الله سبحانه و تعالی پر ټولو هغو څیزونو خبر دی، چې تاسو یې ترسره کوئ.

ټول خلک په فیصله او قضاوت کې یو شان وو. حاکم کله چې د خلکو چارې رهبري کولې او پر دوی یې حاکمیت کاوه، قاضي چې کله پر خلکو قضاوت کاوه، کومه بله موخه یې نه لرله، چې د چا لپاره حکم کوي او یا د چا په منځ کې قضاوت؛ یوازې موخه یې دا وه چې د انسانو چارې رهبري او شخړې یې له منځه یوسي.

په اسلام کې د حکم نظام د دولت د اجزاوو په وحدت حکم کوي، څنگه چې د هر ولایت د اړتیاوو د پوره کولو لپاره په انفاق سره د دولت له بیت المال څخه حکم کوي. پرته له هغو مالیکو چې لږ یا ډېر ځنې اخلي او یا دا چې پر دغو اړتیاوو وفا کوي، یا نه. څنگه چې د اقتصاد د وحدت لپاره له ټولو ولایتونو د مالیکو راټولولو حکم کوي. په دې طریقې سره ټول ښارونه فتح کېږي او ولایتونه په دولت کې واحد کېږي.

هو، په داسې نظام سره خلک د پانگوالۍ نظام له ظلم څخه د اسلام عدالت ته راگرځول کېږي او د دنیا له تنگۍ څخه د آخرت پراخۍ ته ورځي.

بشر ته د داسې حالتو پیغام دا دی، هغه نظام چې د بشریت ژوند اصلاح کوي، هغه نظام دی چې د الله سبحانه و تعالی له لوري دی او د مسلمانانو لپاره په ځانگړي ډول دغه نظام باید د دې لامل شي چې د نبوت پر تگلاره د اوسني نظام بدیل وړاندې کړي.

لیکونکی: م. اسامه الثويني، د کویت د مطبوعاتو اداره

ژباړن: الهام پردیس